

AIXÍSOM

BUTLLETÍ D'INFORMACIÓ MUNICIPAL DE L'AJUNTAMENT DE GUADASSUAR 3r trimestre OCTUBRE 2009 NÚM. 22

Amics de les danses

Les Danses són possiblement el 'monument immaterial' més important que té Guadassuar.

Tant interessen als guadassuarencs que es parla molt d'elles, cadascú des del seu punt de vista i des de la seua personal percepció, inclús qui no li agrada ballar-les.

I què podem escriure sobre elles? No es pot fer una història donat que no hi ha cap documentació. És tradició oral amb tot el que comporta; i en recórrer a la memòria ens adonem que és molt selectiva, que de vegades ens enganya i que té límits temporals. Per altra part, ja han sigut descrites moltes vegades. Però hi ha altres opcions a l'hora d'escriure sobre elles: parlar sobre algun element concret, comparar-les amb altres manifestacions similars o intentar observar-les per tal de millorar-les. No és mala idea.

Les Danses pertanyen a tots els guadassuarencs, no són de cap persona ni de cap col·lectiu. Això implica que cap persona a nivell individual ni cap col·lectiu puga fer d'elles el que li parega, menys encara si no està recolzat per cap base seriosa, per cap estudi fonamentat. A ningú se li ocorre intervindre sobre un monument material –església, palau...– sense tindre autorització i coneixements seriosos.

De vegades el que falta és observar-les dins el contexte global d'eixe tipus de manifestacions festives. Potser d'eixa manera es podria arribar a tindre més clar quins elements de la festa són els més propis, els més importants, per tal de preservar-los i respectar-los, al temps que ficariem en valor allò que, per ser tan quotidià, no se'ns manifesta com la joia que realment és.

El valor de la festa ve donat pel ball: natural i simple; per la participació oberta de tots els que vullguen

ballar; per la confecció personal dels trages; per la música pròpia. Altres elements són secundaris, o almenys, no són els que li donen valor a la festa encara que el poble els utilitze per a passar-ho bé, que també és important.

La qüestió és que si prenem com el més important allò que no ho és, tenim el perill de convertir-ho en alguna cosa diferent. Si a les Danses li canviarem la música i la manera de ballar, resultaria una cosa ben diferent, potser es quedaria en una simple desfilada de carnestoltes, com tantes hi ha, i deixaria de tindre allò que les fa úniques i que tant ens estimem.

Hi ha estudiosos de les músiques i tradicions orals, que de vegades són els qui més objectivament veuen les coses, tant perquè les contemplen des de fora, com perquè les veuen en el contexte general d'este tipus de manifestacions. Estos especialistes també poden ajudar a conservar les danses en els seus trets més fonamentals, encara que, no cal dir-ho, alguns detalls, de tant propis com són, els entendran només amb l'ajuda d'algun habitant del poble.

I és que la gent de Guadassuar aprecia les seues Danses i a ningú se li ocorre posar-les en el mateix sac que altres festes 'inventades' fa pocs anys que es celebren a altres pobles i que curiosament els mitjans de comunicació tant de cas els fan. Ningú discuteix que les Danses tenen una arrel molt fonda i no són això, ni volem que siguen això. Tal vegada, pel seu caire particular podríem ficar-les sense complexos al mateix nivell que les festes de la Mare de Déu de la Salut d'Algemesí o que el Sexenni de Morella, per ficar uns exemples.

La massiva presència de participants és un signe inequívoc de la vi-

gència en els nostres dies d'esta antiga festa. Enguany hem vist un bon exemple d'açò. Un gran any de Danses. Però si ens hem de sentir contents de la quantitat de persones que tenen ganas d'eixir i ballar, també hauriem de mirar quines coses podem millorar. Partim de que tanta 'massa' de gent ballant al mateix temps és molt difícil de controlar. Es necessita consciència per part de tots: balladors, músics, festers. Els balladors i balladores haurien d'estar pendents del ritme de les caixes i de la resta de balladors, ballar de manera natural, sense moviments estranys o tocs de castanyola aliens (no és un ball que necessite cap professor). En termes musicals es tractaria de no avançar les anacruses del ritme, cosa que fa que els balladors acceleren i es descoordinen, fet que ocorre en termes generals. També caldria millorar l'organització de festers i músics, sobre els que recauen sempre les culpes quan la dansa es converteix en ingovernable. Només la puntualitat i el respecte al ritual de la dansa, serien suficients per contribuir a una bona convivència entre músics, festers i balladors.

Com s'ha dit tantes vegades, 'no s'han d'imposar normes', però tampoc agafar per correcte allò que no ho és. Només cal prendre consciència i intentar millorar per part de tots i totes. Eixir a ballar-les també exigeix d'un mínim nivell de compromís. Pensar què pot fer cadascun dels participants individualment: si balle: no accelerar; si toque: agrupar-me bé; si organitze: organitzar. I si mire: entendre com és de difícil que ballen alhora centenars de persones no professionals al llarg d'un carrer, i que estan ahí per passar-ho bé.

És cosa de tots.